

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กับแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดขอบเขตการวิจัย และแผนงานการวิจัย อย่างมีขั้นตอนที่เป็นระบบ เพื่อตอบปัญหาการวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัย ได้กำหนดแนวทางการวิจัย โดยพิจารณาเลือกใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย และปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงทางอ้อมต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ

ระยะที่ 2 เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยระยะที่ 1

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม สู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เก็บข้อมูลโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากร ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 แห่ง รวมทั้งสิ้น 526 คน (กระทรวงพาณิชย์, 2558, น. 53)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง บุคลากร ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 แห่ง

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ (Yamane, 1973, p. 727) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3 - 1)$$

โดยที่ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างจะกำหนดให้มีค่า 0.05 แทนค่า
ในสูตรจะได้

$$n = \frac{526}{1 + 526 (0.05)^2}$$

$$n = 399.24 \text{ คน}$$

เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็ม ผู้วิจัย จึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน จากจำนวนบุคคลกรในสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2.2 จากการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เนื่องจากขนาดของประชากร แต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน จึงคำนวณตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร (Quota Sampling) ตามสูตรคำนวณ (กนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์, 2539, น. 25) ได้ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{nN1}{N} \quad (3 - 2)$$

โดยที่ n1 แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างที่จะสุ่มจากแต่ละกลุ่ม

N แทน จำนวนของหน่วยตัวอย่างที่ต้องการทั้งหมด

n แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

N1 แทน จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม

ตารางที่ 3.1

การคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร (Quota Sampling)

ลำดับที่	จำนวนบุคลากร (คน)		
	จังหวัด	จำนวนประชากร	คำนวณตามสัดส่วนได้
1	นครราชสีมา	31	24
2	อุบลราชธานี	30	23
3	ขอนแก่น	38	29
4	บุรีรัมย์	25	19
5	อุดรธานี	28	21
6	ศรีสะเกษ	32	24
7	สุรินทร์	29	22
8	ร้อยเอ็ด	25	19
9	ชัยภูมิ	23	17
10	สกลนคร	25	19
11	กาฬสินธุ์	25	19
12	มหาสารคาม	25	19
13	นครพนม	23	17
14	เลย	24	18
15	ยโสธร	22	16
16	หนองคาย	31	24
17	หนองบัวลำภู	23	17
18	บึงกาฬ	18	14
19	อำนาจเจริญ	22	17
20	มุกดาหาร	27	22
	รวมทั้งสิ้น	526	400

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก การคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร (Quota Sampling).

(น. 54), โดย กระทรวงพาณิชย์. 2558, นนทบุรี.

1.2.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ซึ่งผู้วิจัยทำฉลาก ทั้งหมด 526 ชิ้น ใส่ชื่อจังหวัดตามจำนวนประชากรทั้งหมด จากนั้นทำการจับฉลากกลุ่มตัวอย่างให้ได้ตามจำนวนที่คำนวณตามสัดส่วน โดยฉลากที่จับขึ้นมาแล้ว จะใส่กลับลงที่เดิม เพื่อความมีโอกาสความเท่าเทียมกัน และรวบรวมข้อมูลตามจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ดังตารางข้างต้น

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรสาเหตุ ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ นวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี บุคลากรมีความเป็นเลิศ ภาวะผู้นำองค์กร และการจงใจ บรรยากาศ การปฏิบัติงานและวัฒนธรรมองค์กร

2.2 ตัวแปรคั่นกลาง ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุและผล ได้แก่ บุคลากร มีความเป็นเลิศ เครือข่าย องค์กรการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

2.3 ตัวแปรผล คือ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือสามารถวัดได้จาก พฤติกรรมการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงองค์กร การเสริมอำนาจ แก่บุคคล การจัดการความรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัย ได้สร้างและ พัฒนาขึ้น จากแบบสอบถามที่มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาไว้แล้ว และนำเครื่องมือวัดเหล่านั้นมา ปรับข้อคำถามบางส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ศึกษาในครั้งนี้ ภายใต้การควบคุมดูแลและ คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ, อายุ, ระดับ การศึกษา, ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ข้อใดข้อหนึ่ง (Check Lists)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scales) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด, เห็นด้วยมาก, เห็นด้วยปานกลาง, เห็นด้วยน้อย และ เห็นด้วยน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 184) โดยจัดเรียงเนื้อหาข้อคำถามตามลำดับของ ปัจจัยที่นำมาศึกษา ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์, ด้านนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยี, ด้านเครือข่ายองค์กร, ด้านบุคลากรมีความเป็นเลิศ, ด้านภาวะผู้นำองค์กร, ด้านการจงใจ, ด้านการเรียนรู้ ร่วมกันเป็นทีม และด้านบรรยากาศการปฏิบัติงานและวัฒนธรรมองค์กร

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัย ได้กำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

4.1 ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กับแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2 สร้างตารางวิเคราะห์หัวข้อประเด็นที่ต้องการวัดในแต่ละองค์ประกอบเพื่อจัดทำแบบสอบถาม

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้าง และพัฒนาขึ้นตามแนวคิด ตอนที่ 2 ให้อาจารย์ที่ปรึกษา
พิจารณา จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม และครอบคลุม กับเรื่องที่ศึกษา ตลอดจน
ความเหมาะสมของภาษา และให้คะแนนตามความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่สร้างขึ้น แล้วนำ
คะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC)

4.3.1 นายประเสริฐ ฝ่ายชาวนา วุฒิการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ ตำแหน่ง พาณิชย์เชี่ยวชาญจังหวัดอุดรธานี ตรวจสอบด้าน โครงสร้างและเนื้อหาการวิจัย

4.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ วุฒิการศึกษารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายบริหารและกิจการนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์
และรัฐประศาสนศาสตร์ ตรวจสอบด้าน โครงสร้างและเนื้อหาการวิจัย

4.3.3 รองศาสตราจารย์ ดร.พรวิวัฒน์ ศรีประเสริฐ วุฒิการศึกษากิจการการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้าน โครงสร้างและเนื้อหาการวิจัย

4.3.4 รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ วุฒิการศึกษารัฐประศาสนศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้าน ภาษาการวิจัย

4.3.5 รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร วุฒิการศึกษาปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค ตำแหน่ง อาจารย์คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสน
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้าน สถิติ การวัดผลและประเมินผลการวิจัย

4.4 นำข้อเสนอแนะ ที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงก่อนการนำแบบสอบถามไป
ทดลองใช้ (Try Out)

4.5 นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการปรับปรุงแก้ไข
ไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากนั้นนำมาหาอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) และ

วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งงานวิจัยนี้ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เพื่อทำวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้บุคลากรตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

5.2 ผู้วิจัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแต่ละจังหวัดแจกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ และเก็บรวบรวมส่งให้ผู้วิจัย

5.3 ผู้วิจัย ทำการรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนดทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อย ครบถ้วน เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดไปดำเนินการลงรหัส (Coding) ในแบบสอบถามทุกฉบับด้วยตนเองตามคู่มือลงรหัสที่ได้จัดทำไว้ จากนั้นจะคัดลอกรหัสที่ลงเรียบร้อยแล้วลงในแบบฟอร์มการลงรหัส (General Coding Form) และนำข้อมูลที่บันทึกไว้ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น เพื่อให้ทราบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และลักษณะการแจกแจงตัวแปร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยเทียบเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 184) เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม

มากที่สุด หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่ง
การเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผล
ต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.2 ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุตามทฤษฎี
กับข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ ประมาณค่าพารามิเตอร์
โดยวิธีไลค์ลิฮูดสูงสุด (Maximum Likelihood Estimate) ตาม โมเดลที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การวิจัยระยะที่ 2

เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาสู่ความองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิด หรือทัศนคติในระดับบุคคลซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ผู้วิจัย สามารถซักถามให้เข้าถึงข้อมูลเชิงลึกได้ดี และมีความถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ตอบปัญหาการวิจัยได้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ พาณิชย์จังหวัด ระดับเชี่ยวชาญ 5 คน และผู้อำนวยการกลุ่มชำนาญการพิเศษ 15 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน ที่ได้รับรางวัลดีเด่นด้านการบริหารจากกระทรวงพาณิชย์ ในจังหวัดขอนแก่น, อุดรธานี, นครราชสีมา, มุกดาหาร และอุบลราชธานี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการสร้างแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มาพิจารณาจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวิธีการ ดังนี้

2.1 ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth - Interview) โดยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview) ชนิดปลายเปิด โดยให้กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในช่วงของการสัมภาษณ์มีการขออนุญาตบันทึกเสียงประกอบการจดบันทึกการสัมภาษณ์

2.2 หลังการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยถอดเทปบันทึกเสียง และจัดพิมพ์ข้อมูล เพื่อสร้างแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจัดส่งให้กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert) ได้ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกครั้ง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth - Interview) และใช้แบบสอบถามทั้ง 3 รอบ เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้วได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 มาสร้างแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็น จากการยืนยันแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.) และค่าฐานนิยม (Mo) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2.1 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.R.) และค่าฐานนิยม (Mo) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และโดยมีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
4.21 - 5.00	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนา มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.41 - 4.20	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนา มีความเหมาะสมมาก
2.61 - 3.40	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนา มีความเหมาะสมปานกลาง
1.81 - 2.60	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนา มีความเหมาะสมน้อย

1.00 - 1.80

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแนว
ทางการพัฒนา มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ (I.R.) ที่คำนวณได้น้อยกว่า หรือเท่ากับ 1.5 แสดงว่า เป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน (Consensus) ส่วนค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์ ที่คำนวณได้มากกว่า 1.5 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒินั้น ไม่สอดคล้องกัน หรือมีความแตกต่างกัน

5. การสร้างแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 2 จากการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert) ทั้ง 3 รอบ มารวบรวมและจัดเป็นหมวดหมู่ โดยนำข้อมูลมาเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จัดเรียงความถี่ แล้วนำผลมาสร้างแนวทางในการพัฒนาสู่ความองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ